

Brüssel, 10. aprill 2024
(OR. en, hr, hu, pl)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine = Avaldused

Horvaatia avaldus

Horvaatia Vabariik on jätkuvalt pühendunud kliimanetraalsuse eesmärkide saavutamisele, ilma et see piiraks seadusandlikus ettepanekus sätestatud eesmärkide saavutamist. Tervitame loodusõnnetustes kahjustatud hoonete renoveerimist käsitlevate sätete lisamist, mis on Horvaatia Vabariigi jaoks eriti olulised seoses 2020. aasta maavärinatele järgnenud ülesehitustöödega.

Siiski on meil endiselt tõsiseid kahtlusi ettepaneku lõpliku teksti suhtes ning me ei ole veendunud, et hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastamise ettepanek tagab seatud ambitsioonikate eesmärkide piisava täitmise ja seetõttu hoidume õigusakti vastuvõtmisest.

Horvaatia Vabariik on seisukohal, et uuesti sõnastatud hoonete energiatõhususe direktiivis tuleks selgelt sätestada, et hoonete energiatõhususe direktiivi eesmärk on saavutada vähese CO₂ heitega riiklik hoonefond, et saavutada 2050. aastaks heitevaba hoonefond, kuna kõiki hooneid ei ole võimalik renoveerida vastavalt heitevabadele ehitusstandarditele; mõne hoone puhul ei ole heitevaba standardi saavutamine tehniliselt võimalik ega majanduslikult teostatav. Heitevaba standardi saavutamine peaks olema soovituslik eesmärk.

Rõhutame, et me ei sea kahtluse alla mitteeluhoonete energiatõhususe miinimumstandardite eesmärgi. Uuesti sõnastatud hoonete energiatõhususe direktiiv sisaldab sätteid loodusõnnetustes kahjustatud hoonete renoveerimise kohta, mis muudab artikli 9 lõike 1 kohaste kohustuste täitmise Horvaatia Vabariigi jaoks vastuvõetavamaks, kui see oleks üldise lähenemisviisi puhul. Need sätted võimaldavad ka tulevikus loodusõnnetustest mõjutatud liikmesriikidel kohaldada paindlikku lähenemisviisi. Sellegipoolest ei leia Horvaatia Vabariik, et artikli 9 lõikes 1 sätestatud üldine süsteem mitteeluhoonete energiatõhusaks renoveerimise edendamiseks energiatõhususe miinimumstandardite kaudu, on piisavalt viimistletud ning lõpliku ettepaneku mõned elemendid ei ole teostatavad ega pragmaatilised.

Horvaatia Vabariik on süstemaatiliselt nõudnud mitteeluhoonete energiatõhususe miinimumstandardite osas alternatiivse lähenemisviisi kasutuselevõttu (vastavalt elamute trajektooripõhise lähenemisviisi põhimõtetele), mis võimaldaks renoveerimisprioriteete märkimisväärselt kohandada riigi oludele, vähendamata seejuures ambitsioonikust.

Juhime tähelepanu ka sellele, et artiklis 2 esitatud põhjaliku renoveerimise määratlus ei põhine selgesõnaliselt energia säästmise eesmärgil ja see võimaldab soodsate rahastamistingimuste andmist renoveerimisprojektidele, mille puhul tegelikult ei ole tegemist põhjaliku renoveerimisega.

Horvaatia Vabariik võib toetada uute hoonete kestlikku liikuvust käsitleva artikli 14 sätteid, kuid leiab, et olemasolevaid hooneid käsitlevad sätted on liiga nõudlikud ja neid on raske rakendada.

Ungari avaldus

Ungari toetab üleminekut kliimaneutraalsusele ja kohustub võtma selleks tõhusaid meetmeid, milles võetakse arvesse majanduslikku ja sotsiaalset teostatavust ning tagatakse energiavarustuskindlus ja energiahindade taskukohasus.

Samal ajal oleme mures seoses kohustustega, mis käsitlevad päikeseenergiat hoonetes, lühikese tähtajaga keeldu anda toetusi maagaasikateldele ning lühikeste tähtaegadega eesmärgi vähendada elamute energiatarbimist. Usume, et direktiivi sätted panevad Ungarile ebaproportsionaalselt suure majandusliku ja sotsiaalse koormuse, eesmärgi ei saa kulutõhusalt rakendada ning kehtestatud tähtaegadest ei ole võimalik kinni pidada.

Juhime tähelepanu sellele, et hoonefondi CO₂ heite kiirendatud vähendamine 2040. aastaks nõuab liikmesriikide eripärade ja erinevate lähtepositsioonide nõuetekohast arvessevõtmist.

Eespool nimetatud murede tõttu ei saa Ungari lõplikku kompromissteksti toetada.

Malta avaldus

Malta on jätkuvalt täielikult pühendunud liidu kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisele. Malta usub, et kaasseadusandjad on hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versioonis saavutanud parima võimaliku kompromissi ning seetõttu toetab Malta selle vastuvõtmist.

Sellegipoolest märgib Malta, et direktiivi rakendamine tekitab kokkulepitud eesmärkide saavutamisel mitmeid, muu hulgas tehnilisi ja majanduslikke probleeme. Väga keeruline on renoveerida kõik hooned nii, et need vastaksid heitevabade hoonete standarditele. Peale selle on teatavat liiki hoonete puhul, näiteks hotellid, vanadekodud ning keskmise kõrgusega või väga kõrged hooned, kui tuua mõned näited, tehniline teostatavus ja majanduslik elujõulisus väga madal isegi siis, kui energiatõhususe meetmetesse investeeritakse maksimaalse kulutõhususega.

Päikesepaneelide kohustuslikus korras paigaldamine kõikidele olemasolevatele mitteeluhoonetele mõjutab ka õiguslikke ja planeerimisnõudeid, mille tulemusena võidakse piirata seda, kuhu neid võib paigaldada omandiõigusega seotud probleemide, õhuruumi kasutamise ja arendamistiheduse tõttu, mis on omaette probleemiks linnakaitsealadel.

Poola avaldus

Poola Vabariik nõustub, et energiatõhusus, sealhulgas hoonete energiatõhususe parandamine, on oluline vahend heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamiseks, energiavarustuskindluse parandamiseks, Euroopa Liidu sõltuvuse vähendamiseks kütuseimpordist ning lõpptarbijate kaitsmiseks.

Poola peab tervitatavaks direktiivi üle läbirääkimisi pidavate isikute konstruktiivset suhtumist, et leida realistlikumaid lahendusi. Need menetlused, eriti seoses kaugkütet käsitlevate sätetega, kasutatud määruised ning kavandatavad hoonetele esitatavad nõuded, on läinud kaugemale esialgsetest kõige piiravamatest lahendustest, mida Poola ei aktsepteerinud. Poolal on hea meel saavutatud kompromisside üle, võttes arvesse nii tehnilist teostatavust kui ka majanduslikku elujõulisust.

Samal ajal märgib Poola, et on suur oht, et uues hoonete energiatõhususe direktiivis sätestatud eesmäärke ei saavutata, eelkõige seoses hoonete ajakohastamisega selle laiemas tähenduses. Tuleb rõhutada, et Poola arvates ei võeta kavandatud üldises ambitsioonitasemes täielikult arvesse eesmärkide teostatavust ja praegust majanduskriisi, mille ajal tuleks energiatõhususe rakendamiseks kasutada ennekõike kõige kulutõhusamaid meetmeid. Poola Vabariik on oma seisukohtades korduvalt rõhutanud, et liiga kõrgetel eesmärkidel, milles ei arvestata liikmesriikide majanduse individuaalse omapäraga, võib lõpuks olla negatiivne mõju majandusele.

Poola leiab seetõttu, et kokkulepitud eesmärgid ja nende saavutamiseks võetavad meetmed ületavad teostatavuse piire ning neid on peaaegu võimatu saavutada, võttes arvesse Poola riiklikke olusid, Poola majanduse struktuuri, energiatasakaalu ja kogukondade kasutatavaid võimalusi. Oleme kindlalt veendunud, et uusi energiasäästu eesmäärke on võimatu kulutõhusalt saavutada (kahtlemata on Euroopa fondidest saadav rahaline toetus suureks abiks nende eesmärkide saavutamisel, kuid endiselt esineb suuri riske seoses ehitusmaterjalide ja tööliste kättesaadavusega ning sunniviisilistest ajakohastamisprogrammidest tuleneva hinnatõusuga).

Sellest hoolimata teeb Poola kõik endast oleneva, et saavutada energiasäästu eesmärgid, jäädes siiski kindlalt seisukohale, et võetavad meetmed ei tohi ohustada kodumajapidamiste ja ettevõtete elatist ja heaolu.

Slovakkia avaldus

Käesoleva avaldusega teatab Slovaki Vabariik, et ta hoidub uuesti sõnastatud hoonete energiatõhususe direktiivi üle hääletamisest.

Slovaki Vabariik tunnistab hoonete energiatõhususe direktiivi tähtsust hoonefondi CO₂ heite vähendamise protsessis 2050. aastaks ning vajadust kiirendada sotsiaalselt õiglast ja kulutõhusat renoveerimist, mis tagab kodanike elatustaseme.

Slovaki Vabariik leiab siiski, et uuesti sõnastatud hoonete energiatõhususe direktiivi artiklis 9 sätestatud trajektoori ambitsioonikus on tempo ja aja poolest liiga kõrge, eriti elamufondi puhul, võttes arvesse, et elamufondist suuremas osas elavad elamute omanikud. Sellel ambitsioonil võivad olla tõsised sotsiaalsed tagajärjed. Slovakkia on vastu põhjendamatutele renoveerimisalastele nõudmistele, millega kaasneb koduomanikele ette nähtud karistussüsteem.

Slovaki Vabariik on tõsiselt mures fossiilkütustel töötavate katelde kavandatud järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise pärast 2040. aastaks kodumajapidamistes, pidades silmas vajadust tagada kodumajapidamiste kütteenergiaga varustus.

Slovaki Vabariik toetab kindlalt võrdset lähenemisviisi kõigi olemasolevate taastuvenegiatehnoloogiate kasutuselevõtule hoonetes.

Sellest hoolimata teeb Slovaki Vabariik suuremaid jõupingutusi, et mobiliseerida koduomanike finantsallikad ja nende motivatsioon hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks, austades samal ajal põhiõigusi.

Rootsi avaldus

Hoonetel on energiasüsteemides ja seega ka energiasüsteemi üleminekul oluline roll. Rootsi tervitab eesmärki parandada ELis hoonete energiatõhusust, et sektor aitaks kaasa pikaajalise kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisele 2050. aastaks.

Läbirääkimistel oli Rootsi vastu liiga üksikasjalikele nõuetele, milles ei ole piisavalt võetud arvesse riiklikke tingimusi. Selline lähenemisviis ei oleks mitte ainult kulutõhus, vaid tooks kaasa kaugeleulatuvad ja soovimatud majanduslikud tagajärjed üksikutele leibkondadele ja ettevõtetele.

Rootsi peab tervitatavaks lõpptekstis tehtud parandusi, sealhulgas liikmesriikide võimalust võtta arvesse varajasi jõupingutusi ja juba niigi väikest fossiilkütuste osakaalu elamuehitussektoris vastavalt artikli 9 lõikele 2.

Rootsi avaldab kahetsust, et päikeseenergiat käsitlevad sätted on endiselt ebaselged ja liiga üksikasjalikud. Rootsis on talvekuudel, mil energianõudlus on kõige suurem, päikese kiirgus kõige nõrgem.

Rootsi on täielikult pühendunud rohepöörde saavutamisele nii riiklikul tasandil kui ka ELis.